

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 10C/18/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203120
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814203120.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: S., H..U., U. U.: U. T. X, XXX XX X., N.: XX XXX XXX, právne zastúpený H. W. H., U..G..C., Z.. Y.. H. K., H., U. U. P. XX, XXX XX X., N.: XX XXX XXX proti žalovanej: Y. V., B.. XX.XX.XXXX, X. J. XXX/X, XXX XX V. B. O., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: C. Z. U. U. H., N.: XXXXXXXX, B.. Y. H. Č.. X, XXX XX S. R., o zaplatenie 1 197,53 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd **n e p r i z n á v a** žalovanej ako ani vedľajšiemu účastníkovi Občianskemu združeniu spotrebiteľov AZ náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi dlžnú čiastku vo výške 1 197,53 Eur, ktorá pozostáva z úveru vo výške 995,- Eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 194,80 Eur, poistenia vo výške 7,73 eur ako aj trovy konania a právneho zastúpenia. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 23.06.2008 žalobca uzatvoril v zmysle bodu 1. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) na predtlačenom formulári so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX. Týmto dňom zmluva o úvere nadobudla účinnosť, nakoľko zo strany žalovaných došlo k prijatiu návrhu zmluvy o úvere. Návrh zmluvy o úvere a VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, obsahovali najmä údaj o výške úverového limitu, úrokovej sadzbe - 2,14 % mesačne, poistnom, hodnotu RPMN 29 %. Žalobca po posúdení dokladov predložených žalovanými vyhodnotil podmienky na poskytovanie úverového limitu a dňa 25.06.2008 schválil úverový limit v zmysle zmluvy o úvere a nasledujúci deň poskytol žalovanej úverový limit vo výške 996,- Eur. Čerpanie úverového limitu sa uskutočnilo v súlade s bodom 3.1 VOP a to poukázanie peňažných prostriedkov na bankový účet určený žalovanou. Žalovaná prečerpala celkovo sumu vo výške 2 192,19 Eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú všeobecno-obchodné podmienky vytlačené na zadnej strane zmluvy o revolvingovom úvere spolu so sadzobníkom poplatkov, ktorý tvorí prílohu č. 3 zmluvy. Žalovaná sa so znením zmluvy o úvere a VOP oboznámila, čo potvrdila podpisom zmluvy o úvere. V zmluve o úvere a vo VOP si účastníci dohodli podmienky splácania úverového limitu a riadnych úrokov takto: výška minimálnej mesačnej splátky, dátum splatnosti mesačnej splátky: najneskôr do 15-teho dňa v mesiaci, sadzbu riadneho úroku vo výške 2,14 % mesačne, výška poistného za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,65 %. Z dôvodu, že žalovaná splátky neplatila riadne a včas, čím porušila ustanovenia zmluvy a VOP, žalobca listom odstúpil od zmluvy o úvere v zmysle ustanovení čl. 8 VOP. Všeobecné obchodné podmienky v čl. IV. bod 1 ustanovujú, že klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver v súlade so zmluvou o úvere, predovšetkým je povinný platiť minimálne splátky úveru riadne a včas, inak môže veriteľ podľa čl. 8.4 VOP vyhlásiť úver za okamžite splatný. V bode 3 predmetného článku VOP je ustanovené, že nakoľko ide o revolvingový úver, zmluva o úvere je uzatvorená na dobu neurčitú a jeho čerpanie a splácanie závisí na klientovi, pretože nemôže presne

vyčíslil počet splátok úveru ani dobu splácania úveru. Zároveň poukázal na body 4.3 a 4.4 VOP, ako aj 1.3.8 VOP, ktoré ustanovujú o povinnosti splácať splátky úveru. V zmysle čl. 5 VOP je žalovaná povinná platiť veriteľovi za poskytnutie úveru úrok zo sumy poskytnutého úveru a to vždy podľa aktuálnej úrokovej sadzby veriteľa, ktorú stanovuje veriteľ. Úroková sadzba platná v čase ponuky uzatvorenia zmluvy o úvere je určená v zmluve o úvere a je zverejnená na internetovej stránke veriteľa. Úročenie úveru je mesačné a vykonáva sa od okamžiku prevedenia peňažných prostriedkov na účet klienta až do dňa splatenia úveru a to podľa aktuálnej výšky čerpania úveru evidovanej na úverovom účte dlžníka. Výška úrokovej sadzby platnej v čase úveru je 2,14 % mesačne. To že úver je úročený vyplýva z článku 5.1 VOP a žalovaná sa zaviazala na úhradu nie len istiny, ale aj úrokov z úveru. Okrem toho sa zaviazala platiť poplatky veriteľa súvisiace s poskytovaním úveru a jeho splácaním a tiež sankcie spojené s porušením povinností. Poistenie úveru je nepovinné. V prípade, že by si žalovaný neželal byť poistený, túto skutočnosť bol povinný vyznačiť na vyznačenom mieste na zmluve o úvere v časti odmietnutie poistenie. V opačnom prípade sa na neho ustanovenie o poistení vzťahujú. Vzhľadom k tomu, že žalovaná pristúpila v zmluve o úvere k poisteniu bola povinná zaplatiť žalobcovi poistné za jeho poistenie vo výške 0,65 % aktuálneho dlhu voči veriteľovi za každé poistné obdobie, o čom bola žalovaná upovedomená v zmluve o úvere. Poistným obdobím bol kalendárny mesiac. Žalovaná poistenie neodmietla. V zmysle článku 7.2 VOP v prípade omeškania dlžníka s úhradou minimálnej splátky úveru je veriteľ oprávnený žiadať a dlžník povinný uhradiť poplatok z omeškania vo výške 8 % z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa ocitol dlžník v omeškaní viac ako 15 dní. Žalovaná do dňa podania žaloby neuhradila žiadne ďalšie splátky. Dňa 13.02.2014 jej bola zaslaná výzva na zaplatenie dlžnej sumy, na ktorú nijakým spôsobom nereagovala. Medzi účastníkmi konania bol teda uzatvorený obchodný záväzkový vzťah na základe zmluvy o úvere podľa obchodného zákonníka, ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch. Z tohto záväzkového vzťahu vyplynula pre žalobcu povinnosť poskytnúť žalovanému úverový limit, čo žalobca splnil a žalovanému vznikla povinnosť platiť minimálne mesačné splátky v dohodnutých pravidelných mesačných termínoch splatnosti. Keďže túto povinnosť si nespĺnila, jej dlžná suma voči žalobcovi predstavuje sumu 1 197,53 Eur, ktorá pozostáva z úveru vo výške 995,- Eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 194,80 Eur a poistenia vo výške 7,73 eur.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, pokusom o zmier, zmluvou o revolvingovom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, prílohami a to odmietnutím poistenia, sadzobníkom poplatkov, výpisom z úverového účtu zákazníka, oznámením vedľajšieho účastníka a zistil tento skutkový stav veci:

Žalobca, ako aj právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavili. Právny zástupca žiadal, aby súd ospravedlnil neúčast' žalobcu ako aj jeho účasť a aby súd prejednal vec v ich neprítomnosti. Zároveň uviedol, že trvá na podanom žalobnom návrhu v celom rozsahu.

Na pojednávanie sa nedostavil ani vedľajší účastník a takisto sa pojednávania nezúčastnila ani žalovaná.

Z návrhu na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere COFIDIRECT - Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 23.06.2008 vyplýva, že dlžník Y. V. uzavrela zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX s úverovým limitom 30.000 Sk. Čerpaný úver mal byť prevedený na bankový účet uvedený dlžníkom. Malými písmenami na tejto zmluve je uvedené, že úroková sadzba platná ku dňu podpisu tejto zmluvy je 2,14 % mesačne pre všetky úverové limity, RPMN sa úročuje podľa čl. 5.4 VOP. V závere zmluvy taktiež malými písmenami je uvedené, že dlžník svojím podpisom potvrdzuje, že sa oboznámil so zmluvou o úvere, súhlasí s ňou a uzatvára ju v súlade so svojou slobodnou a vážnou vôľou. Dlžník berie na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o úvere sú všeobecno-obchodné podmienky veriteľa, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere a prílohy 1-4 a potvrdzuje, že sa s nimi riadne oboznámil, považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Taktiež je to isté uvedené, že uvedené skutočnosti potvrdzuje aj spoludlžník.

Z pokusu o zmier zo dňa 13.02.2013 vyplýva, že žalovanej bol adresovaný tento zmier, kde bola vyzvaná, aby predidením k uplatneniu predmetnej pohľadávky na súde spolu s úrokmi z omeškania a trovami konania, zaplatila žalobcovi dlh v celkovej výške 1 364,21 Eur, ktorý pozostáva zo záväzku vo výške 1 197,53 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 166,68 Eur a to do 3 dní odo dňa doručenia tejto výzvy a to z dôvodu, že si riadne a včas nespĺnila poskytnutý úver, čím sa celý úver stal splatný.

Listom zo dňa 04.11.2013 s označením ako odstúpenie od zmluvy a od poistenia žalobca oznámil žalovanej, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere jej bol poskytnutý úver, ktorý v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami mala splácať riadne a včas. Keďže riadne neplnila svoje záväzky vyplývajúce z úverovej zmluvy a porušila ustanovenia článku 4.1 VOP, stal sa splatným celý aktuálny dlh vo výške 1 197,53 Eur. Podľa článku 8.4 VOP odstúpil od zmluvy o revolvingovom úvere s tým, že toto odstúpenie zmluvy je účinné momentom doručenia v súlade s bodom 12.4 VOP. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí a pokiaľ došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý nesplatený úver, ako aj všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stávajú splatnými a sú povinní ich uhradiť žalobcovi.

Oznámením o vstupe do konania zo dňa 27.05.2014, doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.06.2014, vedľajší účastník Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ uviedol, že vstupuje do konania na strane žalovaného. Dňa 26.06.2014 boli tunajšiemu súdu doručené námietky, v ktorých žalobca namietal vstup vedľajšieho účastníka konania na strane žalovaného. Jeho námietkam nebolo vyhovené a dňa 04.02.2015 Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č.k.: 10C/18/2014 pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania. Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie na Krajský súd v Prešove, ktorý uznesením zo dňa 27.05.2015 č.k.: 15Co/98/2015 potvrdil uznesenie OS Vranov nad Topľou zo dňa 04.02.2015.

Z výpisu zo zákaznickej karty č. XXXXXXXX vedenej na meno Y. V. vyplýva prehľad čerpaného úveru, ako aj uskutočnených splátok za obdobie jún 2008 až november 2013. Z predmetného prehľadu, ako je na čl. 18-29 spisu vyplýva, že žalovaná prečerpala celkovo sumu 2 192,19 Eur. Na uvedené prečerpanie uhradila žalobcovi sumu 2 674,18 Eur.

Podľa 1.3.1 Všeobecných obchodných podmienok, zmluva o úvere je zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere uzavretá v súlade s ustanoveniami zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a Obchodného zákonníka.

Podľa čl.2.1 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len VOP), na základe zmluvy o úvere sa veriteľ zaväzuje na žiadosť klienta, za predpokladu splnenia podmienok poskytnutia úveru podľa týchto VOP a zmluvy o úvere, poskytnúť klientovi peňažné prostriedky až do výšky dohodnutého úverového limitu a klient sa zaväzuje takto poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vrátiť spolu s úrokmi z úveru a prípadnými poplatkami spojenými s poskytnutím a správou úveru. V prípade porušenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy a úvere alebo VOP je klient okrem toho povinný uhradiť veriteľovi prípadné sankcie uvedené v týchto VOP, zmluve o úvere alebo Sadzobníku poplatkov veriteľa.

Podľa čl. 2.3 VOP ak nie je v týchto VOP uvedené inak, alebo nevyplýva inak zo zmluvy o úvere, je zmluva o úvere uzavretá prijatím návrhu zmluvy o úvere dlžníkom. Návrh zmluvy predkladá klientovi veriteľ na predtlačenom formulári uvedenom na prvej strane tohto dokumentu, pričom všetky alebo niektoré časti formulára sú veriteľom vopred vyplnené na základe informácií poskytnutých dlžníkom pri žiadosti o úver.

Podľa čl. 4.1. VOP je dlžník povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver v súlade so zmluvou o úvere, predovšetkým je povinný platiť minimálne splátky úveru riadne a včas, inak môže veriteľ vyhlásiť úver za okamžite splatný v súlade s čl. 8.4. VOP. Klient je povinný úver splácať až do okamžiku úplného vrátenia čerpaného úveru vrátane úrokov.

Podľa čl. 4.4. VOP minimálna splátka úveru je splatná mesačne, každý kalendárny mesiac, a to najneskôr do 15. dňa v mesiaci, za ktorý sa minimálna splátka úveru platí. Prvá minimálna splátka úveru je splatná do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu úveru klientom.

Podľa čl. 5.1. VOP úver je úročený a klient sa zaväzuje okrem istiny platiť veriteľovi úroky z úveru. Okrem toho sa klient zaväzuje platiť poplatok veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru a jeho splácaním, a tiež sankcie spojené s porušením povinností podľa zmluvy o úvere ako sú opísané v týchto VOP a Sadzobníku poplatkov veriteľa, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou týchto VOP.

Podľa čl. 7.2. VOP V prípade, že má porušenie zmluvných povinností klienta povahu omeškania s plnením peňažných záväzkov voči veriteľovi, je klient povinný zaplatiť veriteľovi úroky z omeškania

vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky denne počínajúc prvým dňom omeškania. Okrem toho v prípade omeškania klienta s úhradou minimálnej splátky úveru je veriteľ oprávnený žiadať a dlžník povinný uhradiť poplatok z omeškania, a to vo výške 8% z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa ocitol dlžník v omeškaní o viac ako 15 dní.

Podľa čl. 7.3 VOP V prípade, že nastanie niektorá zo skutočností uvedených v článku 8 bod 8.2, ktorá je dôvodom pre uplatnenie práv veriteľa na odstúpenie od zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený žiadať a v takomto prípade je klient je povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu až do sumy zodpovedajúcej 100 % v tej dobe dlžnej čiastky úveru. Okrem toho v takom prípade je klient povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške zodpovedajúcej súhrnnej výške úrokov z úveru odo dňa platnosti odstúpenia do dňa, ku ktorému sa podľa zmluvy o úvere malo skončiť riadne splácanie úveru, ak by klient úver viac nečerpal a pravidelne platil iba minimálnu splátku úveru. Úhrada zmluvnej pokuty nezbavuje klienta povinnosti uhradiť úroky z omeškania a prípadne poplatok z omeškania.

Podľa 8.4 VOP zmluva o úvere zanikne tiež v prípade odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere, ktoré je účinné momentom doručenia odstúpenia klientovi v súlade s bodom 12.4 týchto VOP. Veriteľ je oprávnený odstúpiť s okamžitou účinnosťou od zmluvy o úvere v prípade závažného porušenia zmluvy o úvere klientom, ktoré sa považuje najmä ak sa klient ocitne v omeškaní s úhradou najmenej dvoch minimálnych splátok úveru alebo jednej splátky úveru po dobu dlhšiu, ako tri mesiace alebo klient nevrátil bezodkladne čerpanú sumu prevyšujúcu úverový limit alebo zaniklo alebo sa zhoršilo zabezpečenie úveru a klient neposkytol dodatočné zabezpečenie požadované klientom, alebo je klient v omeškaní s akoukoľvek inou platbou veriteľovi po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe celý do tej dobe nesplatený úver klient, taktiež i ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stávajú splatnými a klient je povinný ich bezodkladne uhradiť veriteľovi v plnej výške zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením.

Podľa bodu 12.4 VOP zásielka zaslaná klientovi sa považuje za doručenú v okamžiku, keď klient zásielku prevzal, alebo sa zásielka zaslaná veriteľom na poslednú známa adresu klienta vráti veriteľovi ako nedoručená, alebo v ostatných prípadoch uplynutím 10 dní odo dňa zaslania zásielky klientom i v prípade, že sa klient o zaslání zásielky nedozvedel.

V zmysle § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Ako vyplýva z § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu v súlade s § 52 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie.

V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ako vyplýva z § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V zmysle § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Ako vyplýva z § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanými bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere.

Nepochybne obe zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca listom zo dňa 04.11.2013 odstúpil od úverovej zmluvy uzavretej so žalovanými.

Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 Občianskeho zákonníka).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu

popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Žalovaný ako spotrebiteľ môže právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ju nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách.

Ustanovenie vyššie cit. článku 8.5 Všeobecných podmienok, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre žalovaných nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s §457 Občianskeho zákonníka.

Predmetná vec sa týka práva európskej únie (smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Je však potrebné uviesť, že ak sa neberie do úvahy výber sumy úveru a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 Občianskeho zákonníka.

Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Nebol dôvod považovať obchodnoprávnu úpravu za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení predpokladala zároveň zaplatenie úveru.

Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011.

Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca listom zo dňa 04.11.2013 odstúpil od úverovej zmluvy uzavretej so žalovanou. Súd skúmal účinnosť odstúpenia zmluvy v súlade s podmienkami v čl. 8.4 a v čl. 12.4, kde je uvedené, že zásielka zaslaná klientovi sa považuje za doručení v okamihu, keď klient zásielku prevzal alebo sa zásielka zaslaná veriteľom na poslednú adresu klienta vráti veriteľovi ako nedoručiteľná alebo v ostatných prípadoch uplynutím 10 dní odo dňa odoslania zásielky klientom, i v prípade že sa klient o zaslaní zásielky nedozvedel. Keďže však súdu nebolo možné z vykonaného dokazovania jednoznačne určiť ku ktorému dňu odstúpeniu došlo súd za neodstúpenie určil ako uplynutím 10 dní odo dňa odoslania zásielky t.j. 04.11.2013 + 10 dní. Odstúpenie teda nastalo dňom 14.11.2013.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže toto odstúpenie od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, obe úverové zmluvy sa od začiatku zrušili, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

Ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka má reštitučný charakter (obnovenie predchádzajúceho stavu). Každý zo zmluvných subjektov je povinný vrátiť druhému všetko, čo od neho podľa zmluvy dostal. Nezahŕňa v sebe náhradu za zhodnotenie vecí, ku ktorému v medziobdobí došlo.

V dôsledku odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu došlo k zrušeniu zmluvy o úvere od začiatku. Uvedený záver vyplýva z ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti zo zrušenej zmluvy (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Žalovaná je preto povinná žalobcovi vrátiť to, čo na základe zmluvy o úvere od žalobcu dostala. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zavádzajú spotrebiteľa nad rámec povinností, vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, vždy evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa, vrátane platenia zmluvnej pokuty a úrokov aj po zrušení zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy, dohodnutej medzi účastníkmi konania, v danom prípade sú nevýhodnejšie, ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky, koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Je potrebné pritom prihliadať aj na okolnosť, že je to práve dodávateľ - žalobca, ktorý naformuloval zmluvu a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia, s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď, strata výhody splátok). Ustanovenie zmluvy o úvere, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, je upravené pre žalovaných výhodnejšie práve v § 48 Občianskeho zákonníka.

O tom, že aj v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu, neboli žiadne pochybnosti, a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Na posudzovanie platnosti právneho úkonu, vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci, nemôže dopadať právna úprava, regulujúca vzťahy zásadne medzi obchodníkmi, ak Občiansky zákonník akéhokoľvek občianskeho súkromného práva takúto úpravu má, a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Ncdo 20/09).

Ako tvrdil sám žalobca v žalobe, a ako to vyplýva aj z predloženého výpisu zákaznickej karty, žalovaná prečerpala od žalobcu sumu 2 192,19 eur. Žalovaná žalobcovi k uvedenej zmluve uhradila v splátkach 2 674,18 eur do odstúpenia od zmluvy, pričom po odstúpení od zmluvy neuhradila žiadnu sumu. Na základe uvedeného tak žalovaná z titulu bezdôvodného obohatenia uhradila žalobcovi o 481,99 eur viac, ako mala uhradiť. Súd preto žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Súd sa vzhľadom na uvedené ďalej nezaoberal zmluvnými ustanoveniami od začiatku zrušenej zmluvy a nárokmi z nej plynúcich, keďže na plnenia z tejto zmluvy už žalobca nemá nárok. Súdu preto neostávalo iné, iba žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovanej, ktorá bola vo veci plne úspešná žiadne trovy konania nevznikli ani jej zo spisu nevyplývajú, preto jej súd ani náhradu trov nepriznal.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Vranov nad Topľou, dňa 08.12.2015

JUDr. Martin Kopina
samosudca